

*Методичний бюлетень №7
березень 2012 року
Методична рада
ЗОШ №10*

*Урок, не думай, що існуєш від
дзвінка до дзвінка... можливо, ти
ніколи не закінчуєшся...
Ти відправляєш нас додому з
неспокійними думками».*

Ш. Амонашвілі

Як підготувати сучасний урок

С*учасний урок* – це урок демократичного спрямування. Його проводять не так для учнів, як разом з ними. Його характеризує не навчання словом, а навчання організованою справою.

Ознаки сучасного уроку:

- гуманітарний потенціал і гуманізація навчання;
- варіативність і гнучкість структури уроку;
- спрямованість уроку на особистість учня;
- системний підхід до архітектури уроку та процесу навчання;
- спрямованість уроку на головне – генералізацію навчання;
- повне засвоєння нового матеріалу на уроці;
- оптимізація форм роботи на уроці;
- економія часу в шкільному навчанні.

Етапи підготовки до уроку:

I етап. Діагностичний.

Передбачає вивчення особливостей та інтересів учнів, їхній рівень підготовки до уроку, аналіз навчального матеріалу.

II етап. Прогнозування.

Передбачає вибір найоптимальнішої стратегії навчання учнів та оцінку різних варіантів уроків у контексті обраної стратегії.

III етап. Планування.

Має на меті створення плану та програми управління навчальною діяльністю учнів.

Три стадії складання плану уроку:.

- визначення мети;
- розробка дидактичної моделі процесу навчання;
- визначення структури уроку.

Функції вчителя

Конструктивна реалізується у двох напрямках:

- конструюванні змісту, що передбачає відбір навчальної інформації до уроку;
- конструюванні процесу її засвоєння, що передбачає добір методичних прийомів і засобів навчання, необхідних для успішного перебігу цієї діяльності.

Організаційна полягає у залученні учнів до виконання запланованих видів навчальної діяльності, стимулюванні та цінуванні.

Комунікативна полягає у встановленні таких взаємин між учнями на уроці, які б сприяли підвищенню ефективності навчальної праці.

Гностична передбачає забезпечення наукового підходу до організації навчального процесу, який базується на врахуванні доробку сучасної науки та практики з питань організації навчально-пізнавальної діяльності, особливостей психічного розвитку учнів даного класу, особистого досвіду.

Когнітивна пов'язана з організацією процесу здобування знань.

Розвивальна передбачає запланований вплив на розвиток перцептивних, розумових, емоційно-вольових процесів учнів.

Аксіологічна покликана допомогти учневі зорієнтуватися у світі загальнолюдських і особистісних цінностей і сформу-

вати в собі ідейно-моральні та естетичні риси.

Мобілізаційна передбачає актуалізацію знань і життєвого досвіду школярів, мобілізацію їхніх пізнавальних процесів, розвитку активності та громадської свідомості.

Дослідницька пов'язана з аналізом результатів особистої практичної діяльності, вивченням особливостей психічного розвитку учнів і можливостей учителя у врахуванні його перебігу, пошуком шляхів підвищення результативності навчально-виховного впливу на учнівський колектив і кожного учня.

Обов'язкові етапи особистісно-зорієнтованого уроку

Мотивація.

Її роль за умов особистісно-зорієнтованого навчання надзвичайно зростає, адже завдання вчителя – зробити виучуваний матеріал особистісно значущим для учня.

Цілевизначення.

Вдалий урок, глибоке засвоєння теми неможливо без чіткого визначення цілей. На самому початку опрацювання теми учень має дістати точну і конкретну відповідь на кілька запитань:

Навіщо йому потрібен виучуваний матеріал?

Які конкретні знання й уміння він здобуде після його опрацювання?

Як і коли перевірятиметься їхній рівень?

Рефлексія.

Учні обговорюють хід роботи, аналізують здобуті результати, труднощі й шляхи їх подолання. Досягнення намічених цілей, участь кожного в спільній діяльності, осмислюють свої відчуття, порівнюють їх з відчуттями й міркуваннями однокласників.

Потрібно поступово привчати учнів до усвідомлення важливості рефлексивної діяльності, необхідності вироблення

умінь її проведення.

Для вироблення вмінь рефлексувати доцільно запропонувати таку анкету:

На уроці _____ я:
дізнався _____
зрозумів _____
навчився _____
найбільший мій успіх – це _____
найбільші труднощі я відчув _____
не вмів, а тепер вмію _____

Потрібно, щоб учень не тільки відповідав на поставлене запитання, а й аналізував, як він дійшов до того чи іншого висновку, розгортав свою мислительну діяльність і вербалізував її. Пропонуємо анкети.

Анкети для учнів

1. Чи задоволений ти результатом своєї роботи?
А самим процесом? Чому?
 2. Якщо тобі дали б змогу ще раз виконати її, які зміни ти вніс би в хід виконання?
 3. Чи взявся б ти за цю роботу, якби міг передбачити її результат?
 4. Якби не взявся, то яку б роботу хотів би виконати натомість?
 5. Над чим ти хотів би працювати далі?
- Що ми зробили на уроці?
Що нового я дізнався?
Як я працював?
Що найбільше зацікавило мене, здивувало?
Які форми роботи, на мою думку, були найефективнішими?
Які хотілося б застосувати на наступних уроках?
- Яку мету я ставив перед собою сьогодні?
Що зробив?
Що нового довідався про себе?
Чи досягнув поставленої мети?
Які нові запитання і проблеми з'явилися у мене?
Які враження від сьогоднішнього дня?

Оцінювання.

На уроці оцінюють рівень навченості учнів (оцінки за знання), рівень навчуваності (навчальні можливості), рівень особистісного зростання.

Для вироблення навичок оцінювання добре прислужиться взаємоперевірка домашніх завдань, рецензування усних відповідей, самооцінка власної відповіді.

На особистісно-зорієнтованому уроці учні повинні:

- *самостійно визначати мету;*
- *складати план подальшої діяльності;*
- *послідовно викладати думки;*
- *не боятися висловлювати власні думки;*
- *уважно слухати інших учнів, адже вміння слухати уважно інших – це великий дар людини;*
- *доводити власну думку;*
- *не бути категоричним;*
- *не відхиляти й не критикувати думку інших.*

Урок лише тоді стане своєрідним твором мистецтва, коли створені такі умови, за яких є:

- *прагнення до самовдосконалення, самопізнання;*
- *глибокий інтерес до розкриття на уроці внутрішнього світу кожної дитини;*
- *віра педагога в безмежні творчі можливості своїх учнів.*